

"Dan farmera u Sadovu 2026. – tradicija u selekciji žitarica i budućnost alternativnih poljoprivrednih kultura"

Автор(и): Растителна заштита

Дата: 25.05.2026 Брой: 5/2026

Tradicionalni Dan farmera u Institutu za biljne genetske resurse (IPGR) "Konstantin Malkov" – Sadovo održat će se 29. svibnja 2026. (petak).

IPGR – Sadovo posjeduje veliko istraživačko iskustvo sa svim ratarskim kulturama. Ovdje se nalazi Nacionalna sjemenarska genbanka koja čuva više od 70.000 uzoraka iz više od 600 biljnih vrsta. Ovaj ogromni genski fond omogućuje znanstvenicima instituta da temeljito istražuju i razvijaju

brojne nišne i alternativne kulture koje danas privlače sve veći interes kao vrijedan izvor hranjivih tvari i kao odgovor na klimatske promjene.

Oplemenjivanje žitarica: Tolerancija na sušu

U uvjetima čestih suša u našoj zemlji, oplemenjivački program instituta u Sadovu prvenstveno je usmjeren na razvoj sorti otpornih na sušu. Tijekom događaja, na Demonstracijskom polju instituta, saznat ćete o:

Pšenica: Demonstracija najnovijih sorti, posijanih pri normalnim i niskim količinama sjemena, savršeno prilagođenih lokalnim klimatskim uvjetima.

Raž i Tritikale: Kulture koje se odlikuju nezahtjevnošću i visokom tolerancijom na sušu, iznimno pogodne za planinska, poluplaninska i podbalkanska područja. U Bugarskoj tritikale tradicionalno zauzima preko 1 milijun dekara, dok raž održava stabilne površine od oko 50-70 tisuća dekara.

Bogata sorta zob:

Sorta Mina: Jara gola zob, iznimno pogodna za dijetalnu hranu i vrlo tražena od strane uzgajivača golubova.

Sorta Kaloyan: Ozima plevičasta zob, izvrsna za krmno zrno, zelenu masu i ekološku poljoprivredu.

Sorta IPGR Marina: Prva bugarska ozima gola zob, koja kombinira prednosti prethodnih – sije se u jesen, štiteći je od proljetne suše, i ima izvrsne prehrambene pokazatelje.

Alternativne kulture - Agrotehnike i potencijal

Znanstvenici s instituta u Sadovu predstaviti će pojedini uzgoja nekoliko ključnih alternativnih kultura čija prisutnost u bugarskim poljima postupno raste:

Lan (uljani, vlaknasti i međusjev): Prekrasna jara kultura porijeklom iz Središnje Azije i Sredozemlja. Zahtijeva predusjeve žitarica, a zbog niske otpornosti na fuzariozno uvenuće i rizika od umora tla, vraća se na isto polje nakon 5-6 godina. Sije se u ožujku (klija na 6-8 °C) u uske redove, na dubinu od 2-4 cm s količinom od 8-12 kg/da. Uljani lan bere se u jednoj fazi kombajnom, dok se vlaknasti lan bere posebnom češaljkom za lan u snopove. Laneno ulje jedinstveno je po visokom sadržaju Omega-3, kalija, magnezija, lecitina, cinka, bjelančevina i B vitamina.

Facelija: Iznimno medonosna kultura (daje do 35 kg meda po dekaru s razdobljem cvatnje od 40-45 dana) i prekrasna ukrasna biljka. Zbog brzog rasta i zasjenjivanja, suzbija korov i savršena je kao međusjev za zelenu gnojidbu. Budući da se potpuno smrzava u uznapredovaloj fazi, nakon nje se može primijeniti izravna sjetva. Nema zajedničkih bolesti s glavnim gospodarskim kulturama. Za med/sjeme sije se krajem ožujka-travnja, a kao međusjev – u srpnju-kolovožu (dubina 2-3 cm, količina 800-1200 g/da). Njezine površine u zemlji i interes pčelara stalno rastu.

Gorčica: Jednogodišnja mahunarka čije se vrijedno sjeme čak čuva u Svalbardskom globalnom skladištu sjemena. Izvor je bjelančevina za životinje i ljekoviti lijek za ljude. Slično slanutku (koji se

uzgaja na 20-30 tisuća dekara u našoj zemlji), gorčica je među najtolerantnijim mahunarkama na sušu, za razliku od graška i soje koji često zahtijevaju navodnjavanje. Rano oslobađa polja, omogućujući kvalitetnu pripremu tla za naknadne usjeve.

Proso: Zauzima između 10 i 20 tisuća dekara u zemlji, uglavnom u područjima s manjkom oborina, zahvaljujući svojoj značajnoj izdržljivosti na sušu.

Ozimi grašak sorta "Mir": Visoko ga cijene stočari jer je sadržaj bjelančevina u zelenoj masi oko 17%, a u sjemenu oko 27% apsolutno suhe tvari. Grašak se može koristiti u krmnim smjesama zajedno s tritikalom i zobi. Značajno povećava mliječnost na mliječnim farmama gdje se koristi. Sorta ima brzu stopu rasta i razvoja u rano proljeće, što je čini pogodnom kao predusjev.

Budućnost tržišta alternativnih kultura

Unatoč neospornim klimatskim i agrotehničkim prednostima ovih kultura, stručnjaci iz IPGR – Sadovo naglašavaju da glavni izazov u Bugarskoj ostaje osiguranje stabilnog tržišta, prerade i ugovorne proizvodnje. Bez sigurnog plasmana za poljoprivrednike, teško im je preuzeti rizik velike proizvodnje – tema koja će biti glavni fokus naših rasprava.

Precizne tehnologije

Program događaja također uključuje demonstracijsko prskanje usjeva novim dronom DJI Agras T100 (tvrtke DJI Agriculture). Uz pomoć bespilotnih tehnologija i multispektralnih kamera, postiže se precizna, varijabilna primjena folijarnih gnojiva i sredstava za zaštitu bilja, smanjujući troškove proizvodnje.

СЕЛСКОСТОПАНСКА АКАДЕМИЈА

ИНСТИТУТ ПО РАСТИТЕЛНИ
ГЕНЕТИЧНИ РЕСУРСИ
"Константин Малков"

САДОВО

ПОКАНА

АЛТЕРНАТИВНИ КУЛТУРИ
БУРЧАК, ФАЦЕЛИЈА, ЛЕН,
ПРОСО И ДР.

ЗА КОНТАКТИ

гр. Садово, ул. "Дружба" № 2,
обл. Пловдив
GSM: 0888 305 265
e-mail: ipgr_sadovo@abv.bg
www.ipgrbg.com
www.facebook.com/IPGR_Sadovo

ЗА СЕМЕНА

GSM: 0889 719 516

ИНСТИТУТЪТ ПО РАСТИТЕЛНИ
ГЕНЕТИЧНИ РЕСУРСИ
"Константин Малков"

най-любезно Ви кани на

ДЕН НА ФЕРМЕРА В САДОВО

29.05.2026 г. (петък)

ПРОГРАМА

9:30 – 10:00 Регистрација.

10:00 – 10:15 Официално откриване.

10:15 – 12:30 Посещение на Демонстрационното поле на Института.

10:15 - 10:30 Демонстрационно пръскане на посеви с новия дрон DJI Agras T100 от фирма DJI Agriculture.

10:30—12:00 Запознаване на гостите със сортовете, създадени в ИПГР Садово. Представяне на най-новите сортове пшеница засети с нормална и с ниска сеитбена норма. Демонстриране на сортове ечемик, тритикале, ръж, овес и зимен грах при есена и пролетна сеитба, както и на различни видове, които Института предлага за алтернативно земеделие. Разговор за интелигентното земеделие – бъдещето на селскостопанското производство.

12:00-12:30 Представяне продуктите на фирмата СУММИТ АГРО - основен спонсор на събитието.

12:30-14:30 Обсъждане, въпроси, обяд.

14:30 Отпътуване.

Program događaja (29. svibnja 2026.)

- **9:30 - 10:00** | Registracija sudionika.
- **10:00 - 10:15** | Službeno otvaranje.
- **10:15 - 12:30** | Posjet Demonstracijskom polju instituta.
 - 10:15 - 10:30 - Demonstracija drona DJI Agras T100 tvrtke DJI Agriculture.
 - 10:30 - 12:00 - Presentacija sorti (pšenica, zob "Mina", "Kaloyan", "IPGR Marina", tritikale, raž, grašak "Mir", gorčica, lan, facelija). Rasprava na licu mjesta.
- **12:00 - 12:30** | Presentacija proizvoda glavnog sponzora - **Summit Agro (Sumi Agro)**.
- **12:30 - 14:30** | Panel rasprava, Pitanja i odgovori i Službeni ručak.

Za kontakte i dodatne informacije: Sadovo, Ulica Druzhiba 2, Plovdivska oblast ☐ Opće informacije i koordinacija: 0888 305 265 ☐ Pitanja o oplemenjivanju i sjemenskoj proizvodnji:

0889 719 516 ✉ e-mail: ipgr_sadovo@abv.bg □ Web stranica: www.ipgrbg.com | Facebook:
IPGR Sadovo

Više o temi:

- **Dan farmera u Sadovu - Kulture pogodne za alternativnu i ekološku poljoprivredu**